

IN PACE IN IDIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIETUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

PASSER INVENT SIBI DOMUM

ETTURTUR NIDUM ALTARIA

QUI FRUMENTUM

ELECTORUM CONSERVASTI

XIV. ÉVF. 1913. 7. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

AZ ORSZÁGOS OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 3 korona.

Megjelenik minden hó elsején.

Stephaneum nyomda r. t.

ECCE AGNUS DEI

CUJUS NON SUM DIGNUS.

IRGO IPSUM, QUEM GENU

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

PLORABUNT SACERDOTES.

PARCE POPOLO TUO.

ECCE PANIS ANGELORUM FACTUS CIBUS VIATORUM VERE PANIS VIVORUM

CUJUS NON SUM DIGNUS.

Walsér-Varga-féle

Örökimádás imakönyv

az oltáregyletek imakönyve, ötödik
teljes kiadás; 30 óra

K. Sávely Dezső festőművész rajzaival
megjelent és kapható

Közönséges papíron:

Vászonkötés	3 K 50 f.
Bőr-kötés, vörösvágás, tokkal	5 « — «
Bőr-kötés, aranyvágás, tokkal	6 « — «

Műnyomó papíron:

Vászonkötés, vörösvágás ...	4 K — f.
Bőr-kötés, vörösv., tokkal ...	5 « 50 «
Bőr-kötés, aranyv., tokkal ...	6 « 50 «
Borjúbőr-kötés, aranyvágás, párnázva, kazettával	8 « 50 «

Japán papíron: (az egész könyv egy ujj-
nyinál alig vastagabb)

Vászonkötés, vörösvágás ...	4 K 50 f.
Bőr-kötés, vörösvágás, tokkal	6 « — «
Bőr-kötés, aranyvágás, tokkal	7 « — «
Borjúbőr, párnázva, kazettával	9 « — «
Borjúbőr, hordozható tokkal	18 « — «

REMÉNYSÉGÜNK 1906, 1907, 1908, 1909-ik évfolyamai még kaphatók _____ egyenként **1 K 40 fill.-jével.**

Walsér-Varga-féle

Örökimádás imakönyv

öregbetűs hatodik teljes kiadás.

A betűk nagyok, de a könyv alakja alig valamivel
nagyobb a kisebb alakú kiadásénál: K. Sávely Dezső
festőművész rajzaival.

Jó papíron:

Vászonkötés	4 K 60 fill.
Bőr-kötés, vörösvágás tokkal	6 « 50 «
Bőr-kötés, aranyvágás, tokkal	7 « 50 «

Japán papíron:

Vászonkötés, bindre fűzve	5 K 20 fill.
Bőr-kötés, bindre f., vörösvágás tokkal	7 « 50 «
Bőr-kötés, bindre f., aranyv., tokkal	8 « 50 «
Borjúbőr, bindre f., aranyv. párnázva kazettával	11 « — «

Liguori sz. Alfonz

Üdvösség Útja (elmélkedések).

Az első kiadás elfogyott; új kiadás készülöben.

Ezen könyvek megrendelhetők:

VARGA MIHÁLY esperes-plébánosnál
Kiskunmajsnán (Pest vm.)

a pénz előleges beküldése mellett, vagy
utánvétellel

A kereskedésben 20%-kal drágább lesz.

Oltáregyesületi érmek

aluminiumból, újezüstből vagy valódi ezüstből többféle kivitel-
ben kaphatók Kalocsán a Rózsafüzérkészítő Háziipari Vállalatnál.
Csinos és tartós szentolvasók. Érmek, keresztek, szentképek,
skapulárék, skapuláré-érmek és egyéb kegytárgyak. Első szent-
áldozási képek. Imakönyvek és hitbuzgalmi művek. Lurdi víz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Cím: _____

RÓZSAFÜZÉRIPAR, KALOCSA.

ÖRÖKIMÁDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM: *Dr. Tiefenthaler József*: Örökimádás templom áldoztató kelyhe — *P. Feisz Hugolin*: A legméltóságosabb Oltáriszentség titkaiból I. — *Lukácsy István*: Ünnepek a viharban. — *Prónai Dezső*: Virágos templom. — *Dr. T. J. Muszta*. — *Dr. Bilczewszky J.* érsek: Az élet kenyere. (Folytatás). — *Timár Kálmán*: Történelmi tár. Örökimádás a székesfehérvári egyházmegyében. — *Jézusom, örömm.* Rovatvezető: *Dr. Szyllaba Emil*. Légy hálás katolikus hitedért! — Eucharisztikus szövetségek. — Felső bimbók. Fekete galambból fehér galamb. — A jöttel jutalma. — Mikor voltam a legboldogabb? — Röptében a nagyvilág körül. — Egyesületi élet. — Telefon-pósta. — Kimutatások.

Örökimádás templom áldoztató kelyhe.

VÉGRE méltó szent edényt kapott az áldozó lelkeket váró Úr Jézus. Mikor az Úr Jézus oltárainkra száll a kenyér színében, hogy őt imádjuk és belőle táplálkozzunk, akkor teljesen az emberekre bizza magát. Nekünk kell hajlékát, szent edényeit ékesíteni, díszíteni. Az örökimádás templom szentségtartója, ahol az Úr Jézus az oltár trónusán kitéve fogadja a hívek imádását, már eddig is gyarlóságunknak megfelelő méltó hajléka volt az Úr Jézusnak. A szentségtartót 4 évvel ezelőtt a magyarországi papság és elsősorban az Eucharisztia-Társulat papjai adományozták. Lehelletfinomságú gólikus cirádák, sűrű arany-, ezüst- és értékes drágakövek közt fehérlik a szent kenyér, melynek egyszerű színei alá a mi Megváltó Krisztusunk, az édes Jézus rejtőzik. Sok kemény szív megolvadt e drága tartó lakója előtt, sok áhitatos lélek merült el az emberekért magát lealázó nagy istenség jóságának és szentségének szemléletében. A gyönyörű szentségtartó rejtett isteni lakójával a patyolatfehér, fényárban uszó márványoltárról felejthetetlen emléket hagy az áhitatos imádó lelkében.

Csak díszes áldoztató kehely hiányzott még. A mindig gazdagon terített és vendégeket hívogató Úr-asztala nem volt sehogysem méltó a királyi ételhez. Ezen a hiányon is a magyar papság, jelesen az Eucharisztia-Társulat kívánt gondoskodni. Magának tartotta fenn azt a boldogságot, hogy az Úr Jézusnak, kit naponkint gyarló kezei érinthetnek, díszes és drága edényt szerezhessen.

Az új áldoztató kehely monumentális a maga nemében. 900 szent-

ostya befogadására alkalmas. Elragadóan szép látványt nyújt a szemnek üdeségével és életet lehelő elevenségével. A ciborium nem nyugvó helye, nem sírhelye az Úr Jézusnak, hanem eleven székhelye, ahol nyugtalanul várja, hogy természetfeletti életet, erőt, bátorságot, üdeséget, életerőt önt-

Örökimádás-templom szentségtartója.

sön az áldozó lelkébe. Ezt a gondolatot fejezi ki az új áldozatókehely üde tavaszi színpompája. Az egészet zománc fedi. Az alapszín ibolyakék, a képek mezője élénk zöld. A modern művészeti törekvéseknek hódoló gót szent edény — hatmezőjű kuppájának megfelelően — hatszögletű, mérsékelt felfelé épített fedőben végződik, melynek tetején bájos kis aranykereszt tövében istenbáránya nyugszik. A fedő hat háromszögű síkját három Krisztus-kép (Krisztus a kereszten, főpásztor, tanító) és három szymbolikus kép (áldozati bárány, füstölő, világ világossága) ékíti. A kupa hat négyszögletű mezőin remek és sikerült kidolgozásban sorakoznak egymásután: a boldogságos szűz Mária, szent János apostol, szent Imelda, szent Julianna, szent Tamás, X. Pius pápa eucharisztikus vonatkozású képei.

Irányadó volt, hogy olyan eucharisztikus szentek kerüljenek rá, kik nincsenek rajta a szentségtartón. Nem anachronizmus X. Pius pápának a képe a ciboriumon, mert ő restaurator a Eucharisztia, a szentáldozás mindennapi vételének. A ciborium is temploma az Úr Jézusnak. Templomban pedig gyakran találjuk meg egyházi — de nem szentté

avatott — férfiak képeit vagy szobrait (pl. az esztergomi bazilikában Pázmány Péter és Simor János szobra). A hatalmas kupa filigrán kis ivetzekkel támaszkodik a felfelé szolidan vastagodó kehely-nyakra, melyen az úgynevezett nodus (csomó) drágakövekkel van imaginálva.

A kehely talpán csupa szimbolikus kép van, melyek részben az Oltáriszentséget jelképezik, részben a lélek törtetését fejezik ki az Oltáriszentség után. Ezek: buza, szőlő, forrás, galambok, bárány, szarvas.

Az új áldoztató kehely a diadalmas husvét ünnepén került alkalma-

Örökimádás-templom áldoztató kehelye.

zásba s 4—5 nap alatt kiürül. Százan és százan merítik belőle naponkint az Élet kenyérét, az erősek eledelét, Krisztus testét. Élet, felfrissülés, vig-ság száll ki a szent edényből, természetfeletti üdeség árad ki a szent-tartóból nemcsak azoknak lelkébe, kik sóvárogva és tiszta lélekkel veszik magukhoz a szentséget, hanem mindazon papok lelkébe is, kik filléreik-kel hozzájárultak az Úr e drága tartójának megszerzéséhez.

Dr. Tiefenthaler József.

A legméltóságosabb Oltáriszentség titkaiból.

VIII. A szentségi Jézus dicsősége.

QOST TEHÁT mindnyájan, kik szeretitek az Úr Jézust, jöjjetek közém, hadd váltsunk egymással bizalmas beszélgetéseket a legmélt. és legföns. Oltáriszentség titkairól. Én most nektek a szívelragadtatás hang-ján szólni akarok az *«eucharisztikus Úr Jézus»*, a *«legszentebb»*, *«az én szerelmesem»* dicsőségéről. Ó ha volna aranyzivem, beh' aranszínben tüntetném föl előttetek az *«elrejtezett istenség»* dicsőségét! Ó ha volna mézajkam, beh' mézédeseen szólanék hozzátok a *«szentségi Jézus»* fönséges dicsőségéről! Ó ha tudnám én azt mind nektek elmondani, mit érez szívem az oltár előtt, ha én azt mind el tudnám mondani, mit látnak lelki szemeim, a hit ragyogó fénye mellett, az oltáron! De most eléged-jetek meg ezzel az egy s igen kevéssel. Adjatok tehát kezembe lantot, tízhúros hárfát s csengőn hangzó citerát! és te, ó Uram! adj nyelvemnek erőt, ihletet, hogy rólad kedves legyen énekem s zengzetes dallamom! Hanem tőletek is elvárok valamit: emelkedjete ki a hétköznapias érzel-mekből, öltözzetek szellembe és tündér, főlemelt szívvel, tüzes szeretettel figyeljetek áhitatos mozdulatlan-ságban, ünnepi csendben, szent ér-zülettel szívetekben, hogy a csodadolgok, mikről itt most szó fog esni, szívbol-dogító érzelmeiből, hatásaiból, sokat szívhattok be.

Most hinni, imádni és szeretni kell!

A szentségi Úr Jézus dicsősége abban áll, amellyel Ő vagy amiben Ő, vagy ami által Ő mások és mindenekfölött kifizűnik, mindeneket fölül-mul, amihez fogható nincs — nem is lehet az egész földkerekségen, mert csak itt van jelen Ő a kenyér és bor külső színe alakjában, az Oltáriszentségben, minden századokon keresztül a világ vége-zetéig.

I.

Tekintsetek csak széjjel az egész földkerekségen! ime, mint elbűvölten s elragadóan, telve magasztossággal és kifejezhetlen fönséggel emelkednek ki a mindenféle stilben épült bazilikák, dómok, szentegyházak, templomok, székesegyházak ég felé törtető tornyaikkal! Az ember rabja lesz a magasztos emelkedettségnek! A térhatás fensége elbűvöli a szemlélőt egy ily csodaműnek láttára! A lelket kimondhatlan erővel vonzza a magasba! Az égbetörő tornyok, a csodahomlokzatok remek párkányzattal, az óriás arányú építmény, a páratlan harmónia, a klasszikus finomság, a szédítő magasságú és hideg merészséggel épített mestermű kupolák, a gyönyörű oszlopok, a csodapillérek stb. mind, mind a szónál is erősebben kiáltják felénk: fel a szívekkel a magasba! Itt van leírva láthatlan betűkkel, de annál kiolvashatóbban a magasztos idealizmus, kifejezve és kézzelfoghatóan feltüntetve: a fönség, a szépség, a nagyság, a magasztosság, a formai tökély, a művészet, a fantázia, a szimbolika (jelképezés) s mind, mind, amit csak az emberi elme, ész és értelem, akarat és erő, képesség és tehetség, szorgalom és rátermettség képes alkotni, kőből, fából, vasból, ércből önteni, kiformálni, fölépíteni, megalkotni. Valóban csodaművek, egy költői ihlet szüleményei!

És e magasztos, csodás varázssal eltöltő észművek, amelyek szemléletére az ember be- és elismeri méltatlan és tehetetlen voltát, gyöngének érzi magát s meghajol az Isten fönsége és nagysága előtt, melyet e szemképráztató műalkotásokban mintegy előtüntetve érzi s látja; mondom, e csodaművek a szentségi Úr Jézusnak épültek, azért is: Isten háza. És mégis nem ebben áll az Oltáriszentségben elrejtőzött istenség dicsősége. Ő nem! Mert kezdve a salamoni templomtól, a világ valamennyi csodanevezetességű templomokig, folytatódva a római szent Péter templomától a világ végezetéig épülő templomokig, ha még oly magasztosak, ha még oly fenségesek s teljesen eltöltik fantáziánkat, még mindig nem méltók eléggé az «elrejtett nagy istenség» befogadására!

Ha belépünk az ily lélek elbűvölő, elragadó alkotásokba, egyszerre egy magasztos szférába emelkedik föl a földi élet porában vergődő emberi elménk, képzelmiünk s érzelmiünk. Szinte lelki szemünk előtt látni véljük az isteni fenséget, szépséget. Az óriási nagyság, a titokzatos homály, a halvány ragyogás, a mélységes csend, a művészet, az izlés, az elrendezés, a szépség, a harmónia, az ornamentika s annak ezerféle alkalmazása, a kitalálásnak, a kompozíciónak mindenféle alkotása, meglepő változataival, a tünemény és látományszerű képek, festmények, freskók, alakok, szobrok és faragványok, oltárok, padok, padlózat kiterítve a legdrágább szőnyegekkel, oszlopok, boltívek, aranyozás, festészet. csillárok.

kárpitok stb. mind-mind hallgatag bámulatra ragadják az embert, úgy hogy nem talál szót a megnyilatkozó szellemi fenség jellemzésére. Minden leírhatlanul szép s minden kielégítést nyer: a szem, az érzelem, a tetszés, a benső és külső jóleső érzés, az ideál, a fantázia, a jóság és szépség, szóval minden és megnyugvással telünk el. Úgy látszik, mintha maga az istenség tündökölne, az ő szépsége sugározza ki. Ez valóban szép, mert nem az érzékeknek nyújt örömet, tehát érzékit, hanem az észnek, a szemlélődésnek, a képzeletnek ad értelmi gyönyört. Es e szépség és a harmónia egyenesen a templomban jelenlevő Úr Jézusra irányul. Minden csupa bensőséget, érzületet, benső elmélyedést, lelki szárnyalást, látományszerű elragadtatást fejez ki; a keresztény ideáknak és erényeknek örökké nevezetes szimbolikáját meglepő formákban tünteti föl. Ilyen a mi szentegyházaink, leírhatlan szépségű templomainknak belseje! És mégis e csodás varázs, a belőle ránk ömlő bűbajos hatás, amely alatt jól és áhítatosan érezzük magunkat, mely tetszik nekünk, melyet megkívánunk, mely után mindig vágyunk, mely oly csodaérzéssel tölt el s megnyugvással egész lényünket, nem ebben áll a szentségi Úr Jézus dicsősége! Mert vajjon a művész keze alkothat-e olyan alkotást, mely teljesen magán viselné az istenség mulásnélküli bélyegét? Ó nem!

Beljebb hatolva a templom legfőbb részébe: a szentélybe, ahol az Isten háza legszentebb helye: az oltáron van; amelyen az Egyház, az ő papjai által a mi Urunk Jézus Krisztus, a keresztben bemutatott véres áldozatát a szent misében vérelnélküli módon oly mystice megújítja; ahol a tabernakulumban láthatatlan módon, de személyesen, valóságban jelen van Jézus; aki a szentáldozásnál lelkünk tápláléka. E helyen összpontosul minden és a legfőbb pompa és fény, a legmélyebb szimbolika! Mennyi művészet, mily fonséges idealizmus megvalósulás van összetömörülve a renaissance, barok, rokokó, goth, román stb. stílus fa, kő, márvány, érc, aranyozott oltárokon! mily meseszépségű s kimondhatatlan erővel vonzó ezeknek az oltároknak a művészcse! Mennyi ékesség, dísz és drágaság! Hogy diszelegnek a remek antependiumok, az ötvösművészet remekeiként feltüntetett gyertyatartók a maguk ezer és ezerféle formájukban; s ha az oltárok fényárban úsznak és a virágok fonséges díszé ünnepi színbe öltözteti fel azokat és az édes illatár, mely az arany, ezüst s másból készült csoda virágvázakba rakott virághalmazból szerte árad: akkor az ember lelke is ünnepélyessé lesz; gyönyörűséggel telik el, szinte egekben képzele magát, beismeri emberi voltát, térdre hull s az elragadtatás benyomása alatt a legcsodálatosabb szemlélődésben gyönyörködik.

És mégis nem ebben áll a szentségi Úr Jézus dicsősége! mert mindez csak a fonséges áldozattétel eszközeként szerepel s szükséges és a lélek áhítat érzelmének fölemelésére szolgál.

Ennél még magasztosabb dolgot mondok! Ha istentisztelet van, s az egyedül igaz kath. Egyház papsága díszbe-pompába, fénybe, arany és ezüstbe öltözve megjelenik az Isten oltára előtt, hogy gyakorolja magasztos küldetését s bemutassa a legszentebb áldozatot: akkor ez a jelenet elbűvöli az embert, a lelket magasra emeli, a szív kimondhatlan érzéseket érez. Látni az Úr szolgálait a himzési, a szövési technika remekeibe öltözve. Azok a diszes albák, remek kivitelű stólák, kincset érő kazulák (miseruha), palástok, gyönyörűséges velumok, dalmatikák stb. s mindez vászon-, selyem-, gyapju-, gyapot- vagy pamutból, arany, ezüst betétekkel, paszományos szegélyekkel, különböző színekben; mindez a szemléltre nézve igen jó hatással van. Mennyi ragyogás! mennyi fönség! mennyi szépség és dísz! Hogy járja át a hívő lelkét a szent érzelmek édes érzete! S mind e himzési technika, a tüfestés, az ezer meg ezer szemecskéből álló csipkeművészet remekei, melyeken a szem gyönyörűséggel eltelve elbámul, a szentségi Úr Jézus érdekében van.

És mégis nem ebben áll az ő eucharisztikus dicsősége!

De mit mondjak a gyönyörűséges, a meseszerű kelyhekről, ciboriumokról, szentségtartókról, amelyeket országok és népek, fejedelmek és királyok, pápa, a püspökök és a papok, mind a hívő katolikusok milliói ajánlanak fel imádó lélekkel az Urnak földi trónul?! Remekei az ötvösművészetnek, zománcozás- és fémmetszetnek! Egy-egy ilyen eucharisztikus földi trón az Úr Jézusnak valóságos műterméke a művészetnek! És mily változatos az ötvösség művészete! aranyból, ezüst és más drága ércből kiver vagy önt gyönyörűséges kelyheket, monstranciákat, ciboriumokat góth tornyocskákkal, finom hajlású ivetekkel, angyalfejekkel, virág vagy gyümölcsmotívumokkal, füzérekkel, melyek közé a színekben pompázó festett zománc medaillonokat rak, drágaköveket, mozaik szent képecskéket, gyöngy- vagy gránátsorokkal, kiszögelő paizsocskákkal, Jézus, Mária neveinek monogrammjával vagy szent keresztjellel. És ez mind a szentségi Úr Jézus szolgálatában.

De nem ebben áll az Oltáriszentség királyának dicsősége!

És midőn megkezdődnek az Úr oltáránál a legszentebb ténykedések, felzúg az orgona ünnepélyes hangja. Kezdetben mint a mennydörgés, mely megrezgetteti a falakat, majd lecsendesedik s hangja természetes nyugodtsággal, méltóságteljesen hangzik. Szava megörvendezteti a bánatos kebleket, emlékeztet a mennyei Jeruzsálem örömeire, felvillanyozza a lanyhákat, serkenti a buzgókat, fokozza az áhitatot, s figyelmet az oltáron végbemenő szent cselekményre irányítja. Mily csodálatos hatások a szívben! E «sacra musica» emeli az istentiszteletek fényét, ünnepélyességét.

De ebben sem áll a szentségi Jézus dicsősége!

Midőn pedig az orgona ünnepélyesen zúg fel, majd magasztosan

folytatja zengését, akkor egyszerre csak fölhangzik az énekkar, mondjuk p. o. egy «solemnis missa» keretében. Mintha az égből a földre szállott ének hangzana, oly fönségesek a hangzatok négy, öt, hat vagy nyolc, vagy több szólamban. Mily gyönyör és élvezet hallgatni a hangok változásait! Kis vártatva egyszerre csak tisztán csengő, magas gyermekhangok szólalnak meg a vallásos áhitat tiszta gyümölcse gyanánt, mely érző sziveket megrendít s feledteti velünk a földi élet küzdelmeit. És szólnak az erőteljes férfihangok, vegyest az ártatlanok melodiájával a legkelleme-sebb dallamban az orchester csodaváltozáttal, amelyben megszólal: a hárfá, a líra, a citera, a psalterium, a trombita, a harsona, a cimbalom, a hegedű, a klarinett és fuvola, a fagott és kornett, a piccolo és cello, a kürt és dob, az orgona, mint a «hangszerek királynő» összes változataival, kezdve a harsogó pedáltól a leheletszerűségig eljutó vox coelestisig. A hatás leírhatlan! O a «sacra musica» mily csodálatosan, mily tisztán, a szenvedélytől menten, oly igen elragadóan hangzik a megszentelt falakon belül, majd erősen, majd mintegy a távolból majd titokzatosan! Mennyi öröm, mennyi vigasztalás, mennyi könny az édes eucharisztikus énekekből, az ünnepélyes misékből, a magasztos himnuszokból, a kedves Mária-dalokból, az allelujákból, a Psalmadiából!

És mégis nem ebben áll a szentségi Jézus dicsősége!

De ez még nem az egész! Mit mondjak a fölséges öröm- és hálás ünnepről: az «Ürnapja»-ról és annak diadalmas körmenetéről?! Micsoda dicséret és örömujjongás a városok és falvak utain, terein és utcáin! Jézus kivonul a templomból; amerre csak megy, virágos utakon megy, fény és pompa közepette, hívők ezreinek kíséretében, kik ünnepi díszbe öltözve, zászlókkal, virágokkal, égő gyertyákkal lépkednek. Hangzik az örömének, telt harmóniával a harangok zúgása. Mindenütt kivilágítás csupa illatár, bűbájos zene, százak és ezrek porba hullása, öröm és szeretet, imádás és áhitat. Ez a diadal valóságos eksztázisa! Mind rendkívüli, mind magasztos!

És mégis ebben sem áll a szentségi Jézus dicsősége!

És ha meggondolom az «eucharisztikus kongresszusok» e misztikus napok káprázatos diadalmámorát, ünnepi hangulatát, szent varázsát, akkor lelkem, képzeletem örömben úszik, szemeim örömkönnyekben gyöngyöznek. Amidőn száz, meg százezrek, a világ minden tájkáról, messze, távoli országokból jönnek, hogy hódolatukat tegyék a szentségi Jézusnak. A gazdagok és szegények, férfiak és nők, világiak és egyháziak, minden korú és állásuk zarándokolnak a nagy napok színhelyére. Amidőn az ész és tudomány férfiai kíséretében, a zene és énekkarok dallamai, a hívők máj mellett, zászlóerdők, drapériák, koszorúk és csokrok között, diadalpukon és iveken keresztül hatol az Úr Jézusnak ünnepélyes körmenete:

a látvány elragadó, úgy hogy ennél hatalmasabb meghódolás Isten tekintélye előtt nem képzelhető.

És mégis ebben sem áll a szentségi Jézus dicsősége!

Ismétlem tehát röviden: nem a fönséges templomok, felhőkbe emelkedő tornyaikkal az eucharisztikus Úr Jézus dicsősége, hisz írva van: «Ha az ég és az egek egei téged, ó fölséges Úr Isten! be nem fogadhatnak, mennyivel kevésbé e házak, t. i. templomaink, melyeket építettünk Neked?» (II. Par. VI. 18.); nem az Isten-háza belső ékessége, leirhatlan pompája s elragadó szépsége; mert jól mondja egy költő, mintegy az Urat megszólaltatván, így:

«Hideg a fény, a pompa, mely körít,
Ha nem lobog sziveknek lángja fel!
Erényvirágok kertje boldogít,
Enélkül puszta, árva ez a hely!»

Nem a harangok magasztos zenéjében áll a szentségi Úr Jézus dicsősége, nem az orgonák fönséges harsogásában, nem a szent edények ragyogásában, nem a diszes ruhák pompájában, nem a szívet-lelket emelő énekkarok zengésében, nem az úrnapi körmenetek ünnepélyességében, de az eucharisztikus kongresszusok diadalünnepében sem. Ó nem! mert az Úr Jézusnak minden dicsősége, szentségi dicsősége egészen más jellegű, a mi dicsőség fogalmunktól teljesen különböző. Olyan, mint a szent zsol-táros mondja: «Omnis gloria eius abiutus» (Ps. 44. 14). Jelezni akarja, hogy az Úrnak dicsősége: természetfölötti, isteni, hatalmas, láthatlan, telve titokzatossággal, fönséggel és csodálattal. (Folyt. köv.)

Nem Dublin, hanem Lourdes lesz XXV. eucharisztikus világkongresszus színhelye. Az első kongresszus itt volt s azért akarják a jubileum számba menő huszonötödiket is itt tartani. Bizonyára sok millió szív megdobban e hír hallatára. Sokaké azért, mert eltörülhetetlen emlékeket őriznek Lourdesről, másoké pedig azért, mert itt az eucharisztia dicsősége mellett meglátják egyúttal a lourdi Szűz nagyságát is. Valószínűleg jövő év szeptemberben tartják meg a kongresszust.

Ünnepek a viharban

PÁRISBAN Robespierre s Camille Desmoulius forradalmi törvényszékei szedték áldozataikat a vallásához s királyához hűséges néposztályok köréből a gillotina alá; künn a tartományokban a közbiztonsági csapatok viseltek irtó háborút minden ellen, hol az Istenben való hit vagy a királyhoz való ragaszkodás nyomaira akadtak.

Egész Franciaország reszketett a forradalmi düh lázától s ép az az idő volt, mikor Robespierre, mint a közjóléti bizottság feje s az állam kormányzója a hitetlen Páris tapsai közt letaszította trónjáról az Istenséget s egy ledér nő alakjában oltárra emelte az ész hatalmát s az istentelenséget.

Az egyháznak üldözéssel s véres viharokkal teljes történetében kevés oly kor van, mint az 1793-ik év Franciaországban, mikor a vértanúság pálmája oly bőségesen jutott osztályrészül kath. vallásukhoz ragaszkodó papoknak s híveknek. De abban a véres forgatagban, mely mint pusztító orkán ott kavargott a francia nép feje fölött, a hívőknek volt egy drága talizmánjuk, minden szenvedést s küzdelmet legyőzni segítő mennyei oltalmazójuk, mely megóvta őket a csüggedéstől, forró lelkesedést öntött szíveikbe a válságok nehéz óráiban, egy szebb jövő s örökké tartó győzelem reménységét nyújtotta nekik a sötét halál borzalmai között: ez volt az Oltáriszentség.

Különösen Vendée, Maine, Bretagne híthű népe találta meg vértanúságában erősségét Krisztus szent teste s vére tiszteletében s buzgó vételésében, hol már harmadszor száguldott végig a forradalom véres támadása anélkül, hogy a nép szívéből kitépni tudta volna az Istenben való hitet s a kath. valláshoz való szívós ragaszkodást.

Az ünnep, mely emlékünke hozza az első keresztények szent agapéit, akkor folyt le a maga lelket megindító varázsával, mikor Vendéebe betörő köztársasági csapatokat Miranda, ez a vérszomjas perui kalandor vezette, a királpártiak pedig De Hoialles marquis fehér liliosos zászlaja alá csoportosultak.

... Már vagy harmadik hónapja készítgette elő Soyer abbé híveit Chaseauban az első szentáldozásra. Egész télen át járta a sötét erdőket, a hóval borított mezők végtelenségén rejtőző tanyákat s dacolt szent hivatása gyakorlásában az üldözésnek minden dühével s ravaszágával. Éjjente, mikor az égre sötét palást borult, elhagyta rejtekhelyét, felkereste híveit: a harcosokat, hogy lelkesítse őket, az özvegyeket, hogy megvigasz-

talja, a betegeket, hogy a haldoklók szentségével ellássa, a gyermekeket, hogy a hitigazságokra oktassa őket. Meleg szeretet s borongós aggodalom áradt szavaiból, mikor arra kérte őket, tegyenek meg mindent szegény vérző anyjuknak, az Egyháznak vigasztalására s imádkozzanak a beteg s szerencsétlen Franciaországért. Ha a körülmények megengedték s nem kellett tartani a hirtelen meglepetéstől, az erdők tisztásán, a folyók partján, homályba boruló völgyekben misét mondott; a szerény oltárt szegény özvegyek, elárvult gyermekek s fegyverbe öltözött harcosok vették körül. Minő imádság fakadhatott e sokat gyötört szívekből az ég felé? Bátorságért esedeztek, hogy az üldöztetésekben helyüket megállhassák s erőért, hogy ellenségeiknek szívből megbocsásanak. . .

Krisztus halálának napját egy rombadőlt vár sötét pincéjében ülték meg; a feltámadás ünnepének allelujai egy patak partjának lomboteresztő fái alól hangzottak fel csendesen s halkán, inkább sok fájdalom s könnyek közt, mint derülten s égre csapongón. Husvét után a második héten már alig találkozott valaki Soyer abbé hivei közül, ki el ne végezte volna husvétii szentgyónását s áldozását. Áldozó csütörtök előtti vasárnapra tüzte ki a gyermekek első szentáldozásának idejét.

Mauverzinnek, ennek a komor hegyóriásnak lábánál terül el a frischau-i fensík. Vadregényes sziklatömbök, irtatlan hatalmas erdők koszorújában sejtelmes völgykatlanok csobogó patakokkal, bársonyos fűvel benőtt mezőségekkel. A boróka fenyő áthatlan sűrűje és a vadon nőtt cseresznyefák fehér virágba borult ágai mint függöny ereszkednek le a hegykatlanok nyílásai elé.

Egy ilyen tisztás harmatos pázsittal, középen két öreg bükkfa zöldbe boruló terebélyes koronájával képezte a templomot, mely összefövetelre várta a hiveket. Ezen viruló zöld dóm alatt emelkedett az oltár; egyszerű deszka-alkotmány, beborítva hófehér lenkendőkkel, középen egyszerű kereszttel s köröskörül a harcokban megtépett s vértől pirosló zászlódiszkekkel. Borostyán-ágakból füzérek fontak össze gyöngéd kezek, beleszőve a szikla oldalán nyíló vadrózsa s a patak habjaiban ringó liliom kék és sárga virágait. Ezzel a füzérral vették körül a Bárány édes alakját, melyet valamelyik jámbor lélek könnyezni való leleményességgel mohából állított össze.

Az éjszaka már hanyatlóban volt, közeledett a hegyek s erdők mögül a szürkület s a hajnal. Az égen, mely ennek az egyszerű, de természetes pompájában elragadó templomnak boltját alkotta, még világitottak a csillagok; lenn a lombok közt hallgató némaság terült el; egy-egy álmodó madár halk füttye csattant fel s a szellő láthatatlan szárnyain mézédés illatot hordott szerle.

Soyer abbé néhány bizalmasával a rendezésnek utolsó simításait végezte az oltáron.

Már rózsás volt az ég alja s a csillagok hosszú haldoklással fényüket veszítették, mikor távolból halk moraj kélt, mely lábdobogások elmosódott zajából s fegyverek zöreijéből verődött össze. A hegyről leereszkedő utakon közeledő embersokaság kigyózó vonalai szálltak lefelé. A szétnyíló, majd ismét bezáruló lombfüggönyök mögül többen s többen tüntek elő a tisztáson. Fekete ruhába öltözött asszonyok, fehér ünnepelőben díszlő leányok előntötték az oltár előtti tért. A veendéi fiúcskák vállát fehér köpenyke borította, kalpagjuk mellett zöld tölgyfalevél ringott. A felfegyverkezett férfiak kettős sorokban állták el a bejáratokat s sorakoztak a magasabb partokon.

Soyer abbé magára öltötte misemondó ruháit, melyeket egy égő templomból sikerült nagy veszélyek közt kimentenie. S elkezdte a szentmisét.

Fenn az égen arany szegéllyel tündököltek már a felhők, lenn a völgyben halk hymnust susogtak a fák levelei, az oltár előtt négyszáz gyermek térdelt összekulcsolt kezekkel s áhitattól égő arccal. A leánykák fehér ruhája akár a friss hóhullás lepte el a zöld pázsitot. Valami igéző varázs ömlött végig rajtuk, a jóság és ártatlanság csodálatos varázsa. Az édesanyák könnyes szemeiket áldóan pihentették csemetéiken, a férfiak pedig féltérdre ereszkedve egyik kezükben fegyverüket, másikban rózsafüzérüket tartva tekintettek le a kedves látványra, mely derűs, mosolygó, rózsás színeivel szinte szokatlannak tűnt fel a háború tüzes viharának borzalmasságaihoz szokott szemeik előtt.

Mikor Soyer abbé már magához vette Krisztus imádandó szent testét s véré, kezdetét vette a gyermekek áldozása. Reszketett a keze, remegett a hangja a nagy megindulástól, mikor bünt feloldozó áldását hintette az előtte térdelőkre. Ahogy pedig felemelte a hótiszta fehér szentostyát, abban a pillanatban felragyogott a hajnali nap, tüzes sugaraival előntötte a pázsitot s fényes glóriát font a pap kezei közt levő Szentség körül, a madarak harsány dalokba kezdtek s a hívek ajkán halk hymnuszokban tört elő a Bárány dicsérete és imádása. Ah, ez fönséges s mámorító pillanat volt, megreszketett bele az ember szíve s szinte érezni lehetett, hogy a fönséges Isten, mint jóságos Atya leszáll sok üldözést szenvedett gyermekei közé, széthinti közöttük a béke áldását, mint mikor feltámadása után a zárt ajtók mögött reszkető tanítványok közt megjelent s így szólott hozzájuk: «Békesség nektek... Én vagyok, ne féljetek.»

A mélységes hit, hogy a kenyér színe alatt az Üdvözítő időzik közöttük, sőt többet tesz, bevonul szívük hajlékába s velük legbensőbbben egyesül, különös változást idézett elő. Az ének, mely halkán s félénken

kezdődött, folyton erősödött, férfiak, nők, gyermekek összhangzó karban dicsérték az Urat. A napfölkelte bíborában ragyogó berek zengett, mint egy óriási hárfá. De az énekekben többé nyoma sem volt a szomorúságnak s kétségbeesésnek; inkább öröm s diadal hymnusza zendült meg benne. Nem törődtek többé vele, ha a hang felszáll az égig, átrepül a hegyeken, beárad a köztársasági katonák kaszárnyáinak ablakain s kiszólitja onnan az egész vérszomjas armádiát. Arcuk ihlettől fénylett, szívök Krisztus szeretetétől dobogott s szemükben a vértanúság koronája után való vágy csillant fel. Mikor a szent ténykedések után hazatértek, mind-egyikük úgy érezte, hogy most avatták fel Krisztus bátor harcosává s ezt a bátor, hősies lelkületet Jézus véreből merítette.

A frischau első szentáldozás, mely 1793. év tavaszán folyt le, még most is ott él a vendéi jámbor nép emlékezetében s a késő kor unokáit folyton lelkesíti az elődök szép példájának követésére.

Lukácsy István.

Virágos templom

FALUSI templomaink az istentisztelet idejét leszámítva, többnyire zárva vannak. Rám egy ilyen templom elsősorban is azt a benyomást teszi, hogy a köztünk lakó Udvözítő el van hagyatva és el van hanyagolva. Mondom, ez csak olyan impresszió. Van egy megfigyelésem még gyermekkoromból. Mibe végével a sekrestyés csörömpölő nagy kulcsokat vett elő, kitéssékelte a netalán hosszabb ideig alkalmatlankodó jámbor lelkeket és annak rendje szerint becsukta a templomot, miután előbb eloltotta az öröklámpát. Nagyon gondos és körültekintő sekrestyés volt. Akkor csak sejtettem, de most világosan látom, hogy ez az eljárás kitűnő szimboluma volt annak a bánásmódnak, amelyben az eucharisztikus Jézus ebben a templomban részesült. Gondosan elzárt templom volt!

Igaz, újabban már falun sem ritkaság a nyitva tartott templom, de ez a szép és kívánatos szokás ma még csak kivétel a szomorú szabály alól.

Pedig milyen kellemes, vidám érzést vált ki a lélekből az a szerény falusi templom is, ha friss levegő és virágdísz, virágillat van benne.

Mert most nem is a zárt templomról akarok beszélni, hanem a virágos templomról mondanék el néhány észrevételt.

A bártfafürdői kis templomban a szezon alatt már évek óta pazar virágdíszsel ékes a főoltár, s a közelében álló Jézus Szive-szobra és a lurdi Szűz előtt sokszor egész kis kert pompázik. Ez a virágdísz egy budapesti előkelő uriaszonnynak szerető gondoskodása és figyelme az Úr Jézus iránt. Egy időben feltűnt nekem, hogy közvetlenül a tabernákulum

ajtaja mellett jobbról és balról mindig friss rózsák illatoztak. Megtudtam, hogy ezeket Klára-rózsáknak hívták (az ötlet talán onnan van, hogy szent Klárát az Oltáriszentséggel festik), s az volt a hivatásuk, ami az örök-lámpáé. Mindenesetre kedves, poétikus gondolat.

A virágok szimbolikája különben is megfelel az egyház szellemének, mert az egyháznak is van virágnyelve és ennek a virágnyelvnek szókincese a Szentírásból való. Az Úr Jézus maga mutatott a mezők virágainak királyi pompájára s a virágok jelképes beszédjét maga is használta és megszentelte. Azért olyan megfelelő az oltáron a virágdísz. Egy Mária-oltár virág nélkül olyan hiányos; és nemcsak májusban! Mert úgy odaillő a virág annak az oltárára, aki maga is titkos értelmű rózsza, égi szűz virág. És mit szóljunk az Oltáriszentség-ünnepről, az egyházi év virágos napjáról?

Mivelhogy pedig virágok, hála Istennek, mindenütt vannak, miért ne lehetne a falusi templom is virágos? A szezon idején, amely itt az első ibolyától az «utolsó rózsáig» tart. Nem kell ahhoz költséges virágkultúra, még a kerti virágok hiánya sem hozhat zavarba, mert a mezővirágai is szépek és alkalmasak az Isten házának díszítésére.

Ha a faluban van jámbor társulat, főképp Mária-kongregáció, ezek révén könnyen lehet a népet rávezetni és ránevelni arra, hogy a nyitott templomba alkalmilag betérjen egy kis «látogatásra», s esetleg virágot hozzon akár a mezőről is. Azt mondják, hogy a nép nem tudja a mezei virágot becsülni. Ez igaz. S Pierre Loti-nak — ennek a mostanság annyira csodált francia írónak — igaza van, mikor azt mondja, hogy «a falusi ember nem képes megérteni azt a paradicsomot, melyben él, de még meg se látja.» De én azt tapasztaltam, hogy erre a látásra bizonyos mértékig az egyszerű embert is meg lehet tanítani. Az esetem a következő: Itt ezen a tájon, ahol «a mi kis templomunk» emelkedik 467 m. magasságban a tenger színe fölött, — Szabolcska alighanem rólunk énekelte: «Gyönyörű vidék ez, szeretem... Azon töröm csak a fejemet: Miből sütik itt a kenyeret?» — nos hát ezen a szép vidéken épenséggel nem csodálni való, ha a búzavirágnak csak annyi a becsülete, mint a vadrepcének. Egy évben Úrnapi búzavirágból kis koszorúkat fontak a lányok s azzal díszítettük az egyik oltárt, amelyen a lurdi Szűz képe volt s egyéb kék-fehér díszel is ékeskedett, s a hatás oly meglepő és tartós volt, hogy azóta minden évben van úrnapi «kék oltárunk». De nemcsak nálunk, hanem a közeli falvakban is meglátták már a búzavirágot.

Mert ahhoz bizony nagyobb műveltség kell, elhinni Tytlyllet, hogy «minden kő drágakő», de azt már nem olyan nehéz elhítenni, hogy minden virág szép és csunya virág nincsen.

És abban az említett falusi templomban azóta mindig van virág, ha csak kankalin is, ibolya, gólyahír, nárcisz, muskátli, boglárka, búza-
virág, klárisszegfű, örökzöld, mályva, hogy csak a mező, az erdő, a falusi
kert szerény virágait említsem. De akármilyen szerény is ez a dísz, mégis
virágos tőle a templom. A virágos templom pedig nem elhagyatott, nem
elhanyagolt templom.

A nép a maga díszítő kedvének szeret művirággal, sokszor maga-
csinálta papirosvirággal eleget tenni. Vannak buzgólkodók, akik a papi-
rosvirág említésére összeborzadnak. Hát a jóízű bizony igen szép dolog,
de tudvalevőleg nem olyan egyszerű dolog. Annyi tény, hogy a nép
szereti az élénk színeket, s meglehet, hogy a népnek igaza van. Mert a
falu milieu-je azt kívánja, hogy az arcok pirosak, a ruhák tarkák legyenek.
A halvány arcok és a bizonytalan színek itt nem érdekesekek. Nem
a kiabáló színeket ajánlom, hanem ajánlom az elnézést és a megértő
bánásmódot a nép izlésével szemben.

Igen, de a papiros! Porfogó, tűzveszélyes stb. Amikor van élővirág,
kinek jut eszébe — egy kis ránevelés után — csinált virágot hozni a
templomba? Télen pedig, ha néha-napján, bizonyára valami okból
koszorút hoznak, ne utasítsuk vissza «elvből», mert papirosból van. Nem,
kell azt sokáig otthagyni, ahová szánták, de azzal számolni lehet és kell,
hogy ami Szent-István-bazilikában a lehetetlenségek közé tartozik — ein
Ding der Unmöglichkeit — az a felsőköcsényi meg az alsókerekre-
ti templomban okkal-móddal helyénvaló való lehet, még pedig a jóízű
séreleme nélkül is.

A papnak a dolga az ellenőrzés, az irányítás, a nevelés és főképen
az ő személyes dolga a főoltárnak díszítése. Ott aztán, ha csak tudja,
érvényesítheti akár legmodernebb esztétikai elveit is, a «szigorú tárgyla-
gosságot», az anyag eleganciáját, szépségét és valódiságát.

Csak azt ne felejtse, hogy a virágos templom nem érte van, hanem
elsősorban az eucharisztikus Jézusért és azután a népért. *Prónay Dezső*

Muszta

A KÖZÉPKORNAK örök dicsősége marad utánozhatatlan vallásos emlékei.
Nemzetek ambíciójukat, kulturális erejüket és képességüket legtöbb-
ször nagyszerű templomok és kolostorok alkotására fordították. Erről
beszél minden nagyobb olasz város, amely valamikor egy duodec feje-
delemség székhelye volt. A nemzeti önérzet legeklatánsabb kifejezője
mindenütt a dóm. Tudomány, gazdagság és plasztikus művészet szolgál-
latába állottak teljesen és soha el nem pihentek a díszítésben és szépi-

tésben. Sőt egyes városok és államok közt valóságos verseny tört ki. Pisa és Flórenc századokon át nemzetet kimerítő küzdelmet fejtettek ki azért a dicsőségért, hogy dómja felülmulja a másikat.

Ma a művészet már nem táplálkozik kizárólagosan az egyház emlőin. A nemzeti gazdagság is már száz és száz irányban van igénybevéve. De azért a vallás, mint az emberiség legmélyebb és legerősebb lelkiszükséglete, ma is nagy vallási alkotásokra buzdítja a nemzeteket. Amerika erősen ambicionálja, hogy még a szent Péter bazilikánál is nagyobbat alkosson. A Montmartre Szent Szív temploma büszkesége Franciaországnak. Sőt itt-ott a régi vallási entuziaszmus és áldozatkészség is feltűnik. Ennek bizonyítékát nyújtja *Muszta* maltai helység gyönyörű körtemploma, ahol a XXIV. eucharisztikus világkongresszus gyűlései folytak le. Az a gondolat rakta le alapkövét 1833-ban, hogy Isten dicsőségére valami nagyot, valami rendkívülit alkoszanak. Minden tudásuk, gazdagságuk és munkaerejük ennek a gondolatnak a megvalósításán dolgozott. Kiki maga állt munkába. Istenért semmiféle munkát sem tartottak szégyennek. Némelyik nap 30 ezer munkást talált a nagy eszme szolgálatában. Erénygyakorlat, istentisztelet számba vették, azért vasárnap dolgoztak rajta leginkább. Hétköznap kenyerüket keresték s azt a drága fölösleget, melyet a templomra szántak. Harminc évi áldozatos munka után készen állott a mű, fennen hirdetve a maltai nép, főleg Muszta gyémántlelkületét. Olyan kincs nekik ez a templom, mint Dávid és Salamon királynak a régi jeruzsálemi templom. S mint a két nagy király, úgy ők is egy emberöltő munkaképességét, szorgalmát, gazdagságát és lelkesedését temették belé. Az Istenanya mennybevitelének szentelték bizonyára azért, hogy mennybe, Isten trónja elé vigye mindazt a buzgóságot és áldozatkészséget, melyből, mint kövekből, a templom létre jött. De a jó Isten földi jutalomban is akarta őket részesíteni. Azért érte az a kitüntetés, hogy a XXIV. euch. világkongresszus díszülései benne tartassanak.

A templom kívülről teljesen dísztelen, de a homlokzatán levő hatalmas oszlopcsarnok klasszikus külsőt kölcsönöz neki. Terjedelmű 12 ezer ember befogadására alkalmas.

A díszülésekre tömörülő püspököket, előkelőségeket és nagyközönséget élvezetes orgona koncert fogadta. A magas belépti-díj és nagy távolság dacára is 5—6 ezer ember állotta körül a főoltár jobbán fölállított szónoki emelvényt. Az öt bíboros, középen a pápai követtel, a főoltár előtt foglalt helyet s tőlük két oldalvást félköralakban az érsekek, püspökök és egyéb egyházi és világi előkelőségek. A templom belseje gyönyörű a maga összhangjával és elegáns egyszerűségével. Festményei természetesen nem az olasz mesterek mesés értékű alkotásai, hanem az újabb festők termékei. Impozánsak az oltárai hatalmas ezüst-szobraikkal és

óriási, fenséget lehelő gyertyáikkal, melyek súlyos és nagyértékű gyertya-tartókon nyugosznak. Minden oltáron csak hat.

A megnyitó és zárógyűlésen kívül a Muszta legszebb napja volt Bourne angol kardinális nagymiséje. Zászló, koszorú és jelképes dísz szegélyezte a 9 kilométer hosszú útvonalat La valletta-tól Musztáig. Az emberek ezrével álltak sorfalat. A templom előtti téren angol katonai pompa, zene és cserkészcsapat fogadta az angol kardinális. Ott voltak az egész maltai hivatalos Anglia teljes díszben. Angolország önmagát tisztelte meg azáltal, hogy bíborosát ilyen hódolattal és díszszel vette körül. Az április 28-iki díszes zárógyűlés után bevégeződtek Muszta fényes napjai. S kapui talán sohasem fognak többé ilyen nagy világesemény számára megnyílni.

De hiszen már így is beteljesedett rajta az isteni ígéret, hogy a kicsinyek nagyokká, az utolsók elsőkké lesznek. Muszta, egyszerű falu létére katedralist állított Urának. Nagy lélekről tett tanúságot s azért fölője helyezte pöffeszkedő nagy világvárosoknak, melyek talán sohasem fogják tudni falaik közé fogadni az eucharisztikus világkongresszus fényében megjelenő Eucharisziát.

Dr. T. J.

Az élet kenyere.

Irta: *Dr. Bilczewszki J.*, érsek. Lengyelből.

(Folytatás.)

Honnét tudjuk, hogy az édes Üdvözítőnek ez az óhajtása? Erről felvilágosít bennünket az isteni Megváltó földi helytartója, a Szentatya, aki nemrégiben egy külön iratban meghagyta a püspököknek, papoknak és szülőknél, hogy a gyermekeket idejekorán és gyakran bocsássák a szentáldozáshoz.

Hogy milyen idős korotokban kell az édes Üdvözítőt magatokhoz venni elsőizben és hogy azután mily gyakran áldozatok, azt majd megmondják nektek szülőitek, előjáróitek. Csak arra gondoljatok, kedves, jó gyermekek, hogy ha szívetek tiszta és az édes Üdvözítő testével azért akartok táplálkozni, mivel az Előtte igen kedves és azért, hogy mindig jobb gyermekek legyetek, áldozásaitok sohasem lesznek koraiak és túlgyakoraiak az édes Jézus előtt.

Még egyet — drága gyermekek! Mivel tiszta szívből szeretlek benneteket, naponkint imádkozom érettetek. Ti is emlékezzetek meg rólam ártatlan szívetekből fakadó imádságaitokban!

Imádkozzatok naponkint, hogy egyetlen gyermek sem vesszen el örökre Jézusra, a mi Megváltónkra nézve!

Szerető atyai szívem mélyéből megáldlak benneteket!

IV. A lelki áldozás.

Ó boldog pillanata a szentáldozásnak! Valóban boldog pillanat; de sajnós, csak... pillanat. Jól tudja a Szentatya, hogy mily rövid ideig tart s azért óhajtja, hogy minden keresztény annyi ilyen boldog pillanatot élvezzen életében, amennyi csak lehetséges. Ez az egyik indítóoka annak, hogy ő oly buzgón törekszik arra, hogy a hívők gyakran, naponkint áldozzanak.

Sajnos, sok olyan ember van, aki forró óhaja ellenére, talán hivatala, vagy rossz egészségi állapota miatt, vagy azért, mivel a templomtól igen messze lakik, nem jelenhetik meg naponkint a szentmisén és emiatt nem is áldozhatnak. Mily irigylésreméltóknak tűnnek fel előttük azok, kik naponkint táplálkozhatnak az angyalok kenyerével. Vannak olyan kiváló lelkek is, kiket a naponkinti szentáldozás sem elégít ki, akik az édes Jézussal minden órában, minden pillanatban szeretnének egyesülni.

Van-e hát mód arra, hogy ez a felette nemes kívánság teljesüljön?

Kosztka Szent Szaniszlóról tudjuk, hogy betegsége alatt angyal nyujtotta néki a legméltóságosabb Oltáriszentséget, minthogy környezete nem akarta teljesíteni kérését, hogy áldozhassék.

Ilyen kegyelem: az édes Üdvözítőt közvetlenül angyal kezéből vehetni magunkhoz, csak nagyon ritkán jut osztályrészül. A jó Isten nyomás ok nélkül nem tesz csodákat.

Örömmel mondhatjuk, ime birtokában vagyunk olyan eszköznek, mely bizonyos tekintetben szentség és amely a szentáldozást helyettesíti azoknál, kik azt valóságban el nem végezhetik. Ez az eszköz a tökéletes szeretet, összekötve az Oltáriszentség után való bensőséges vágyódással. A szeretet szükség esetén víz nélkül keresztel, vagyis részesít a megszentelő malasztban s eltörli az eredeti bűn következményeit. A tökéletes szeretet papi feloldozás nélkül is megbocsátja azok bűneit, akik őszintén óhajtának gyónni, de nincs rá alkalmuk. A szeretet végül titokzatos módon megnyitja a tabernákulum ajtóit és megáldoztat papi közreműködés és szentostya nélkül.

Úgy tűnik fel nekem, mintha ez, a gyakori szentáldozásról szóló pásztorlevelem nem lenne teljes, ha fel nem hívnám figyelmeteket arra a módra, amellyel pap és szentostya nélkül lehet áldozni, amely a valóságos, a szentségi szentáldozással ellentétben, a *lelki vagy vágyáldozás* nevet viseli. Mert ámbár katekizmusaink és imakönyveink említést tesznek erről a lelki áldozásról, mégis kevésbé ismeretes az és még kevésbé élnek vele. Ez annál is inkább sajnós, mert a lelki áldozás, a valóságos

szent áldozás után, legtökéletesebben egyesít Krisztussal; ez a legfőbb erő, a legcsodálatosabb eszköz, amellyel áldozásaink számát és azok hatásait végtelenül fokozhatjuk.

* * *

A lelki áldozás Jézus Krisztus testének élvezése, még pedig nem valóságban, hanem a hit és az Utána való vágyódás következtében; más szóval, szellemi módon véghezvitt egyesülés Krisztussal. Tehát a hitnek, szeretetnek és bűneink felett való bánkódásunknak felkeltése és *mindenekfelett a szív bensejéből fakadó azon vágyódás és szándék* szükséges a lelki áldozáshoz, hogyha az isteni kenyeret most nem is vehetjük magunkhoz, de amint alkalmunk nyílik, magunkhoz fogjuk venni. Az óhajítás, amellyel az Úrhoz fohászunk, hogy térjen be titokzatos módon szívünkbe és csak egy szót szóljon, hogy meggyógyuljon lelkünk, ez az óhajítás annyira lényeges feltétel, hogy *enélkül nincs lelki áldozás*.

A lelki áldozásra szolgáljon mintául a következő imádság:

«O Jézusom, ki a legméltóságosabb Oltáriszentségben lakozol, hiszek Benned. Dicsérlek, áldlak és imádlak, ó én Uram és Istenem! Teljes szívemből szeretlek Téged! Egyedül irántad való nagy szeretetemből bánom bűneimet és nem akarok soha többé megbántani. A valóságos szentáldozásban kívánnálak magamhoz venni, de minthogy ez most nem lehetséges, szívem mélyéből könyörgök Hozzád: Ó jöjj, szívem szerelme, szentséges Jézus, mindenem, térj legalább szellemileg szívembe! Mint a szarvas hús forrásra, úgy óhajtozom Utánad!... O jöjj, jöjj Jézusom!...

És mivel már lelkemben lakol, ó Jézusom és mivel már Magadat egészen nekem ajándékoztad, ó véghetetlen szentség, vedd mérhetetlen hálámat... fogadj el engem viszonzásul. Egészen a Tiéd akarok lenni. Neked adom, Neked szentelem magamat most és mindörökké!»

Ha valakinek hosszú ez az imádság, fejezze ki forró óhajítását egy rövidebb, a szív mélyéből fakadó fohászban:

«Uram, hiszek Benned, szeretlek Téged, kimondhatatlanul vágyódom utánad, jöjj szívembe!»

Ime ez a lelki áldozás!

Ami a lelki áldozás *hatásait* illeti, a szentostyát természetesen nem juttatja valóságban a lélekbe, nem is ajándékozza a kegyelmeket oly nagy bőségben és nem is egyesít a Megváltóval oly bensőleg, mint a valóságos, szentségi áldozás. Azonban kétség nem fér hozzá, hogy az embernek egész különleges, sajátos kegyelmet ad, melynek hatása megközelíti azt a hatást, melyben minden egyes valóságos szentáldozás részesít.

Ezen kegyelem által ugyanis a lelkileg áldozó és Krisztus között bizonyos egyesülés jő létre.

Ha közelebbről vizsgáljuk a lelki áldozás gyümölcseit, észrevevesszük, hogy az, ha kisebb mértékben is, mint a valóságos szentáldozás, fenn tartja, gyarapítja bennünk az isteni életet, erőt ad a kísértések, szenvedélyek legyőzésére, bajainkban, szomorúságunkban vigasztal, lelkünkben szent boldogságot, békét teremt, eltörli a bocsánatos bűnöket, a halálósaktól megoltalmaz és az ideiglenes büntetések alól felment. Ezeknek a kegyelmeknek mértéke attól a kívánságtól függ, amellyel az Oltáriszentségben rejtőző Jézust magunkhoz hívjuk. Ennélfogva minél forróbban óhajja szívünk az áldozást, minél izzóbb szeretetünk, minél jobban éhezünk és szomjazzuk az édes Üdvözítőt, annál több világosságot és kegyelmet merítünk az Oltáriszentség napjából és annál bensőbben egyesülünk Krisztussal.

A lelki áldozás nagy előnye, hogy nem ütközik nehézségekbe. Elvégezhetjük akár éhgyomorral, jóllakottan. Időt semmit sem vesz igénybe. Papra nincs szüksége. Elegendő magának az Úr Jézusnak engedélye, amelyet sohasem tagad meg, ha megfelelünk a valóságos szentáldozásnál is előírt föltételnek, vagyis, ha lelkünk ment a halálos büntől és ha tiszta szívből vágyakozunk azután, hogy ezen tettünkkel Istent dicsérjük és magasztaljuk, saját életünket pedig szentebbé tegyük. Ezért lehet a lelki áldozást bárhol elvégezni: templomban, vagy otthon és bármely időben, amikor csak akarjuk.

(Folyt. köv.)

TÖRTÉNELMI TÁR.

Örökimádás a székesfehérvári egyházmegyében.

HAZÁNKBAN az örökös szentségimádásnak rendszeressé tételére már a XVIII. század végén alakultak külön szentségi társulatok. A *csanádi* egyházmegyében a temesi és torontáli francia telepések alakítottak örökimádás társulatot, a székesfehérvári egyházmegyében az ujonnan felállított püspökségnek első főpásztora, sélyci Nagy Ignác püspök alapított társulatot az Oltáriszentség folytonos imadására.

Az *Oltáriszentséget szüntelen imádó ájtatos társaság* — ez volt az örökimádás társulatnak hivatalos címe — Székesfehérvárott 1780-ban keletkezett. Nagy Ignác püspök 1780. szeptember 1-én keltezett leiratával megalapította a társulatot s kiterjesztette működését az egész egyházmegyére. Nemcsak szervezetét nyerte a társulat az eucharisztikus szellemű főpásztortól, hanem maga a püspök állította össze és adta ki a társulat-

nak kézikönyvét is. Az imakönyv 1780-ban jelent meg e címmel: «Az Oltáriszentséget szüntelen imádó ájtatos társaság székesfehérvári püspökségben.»

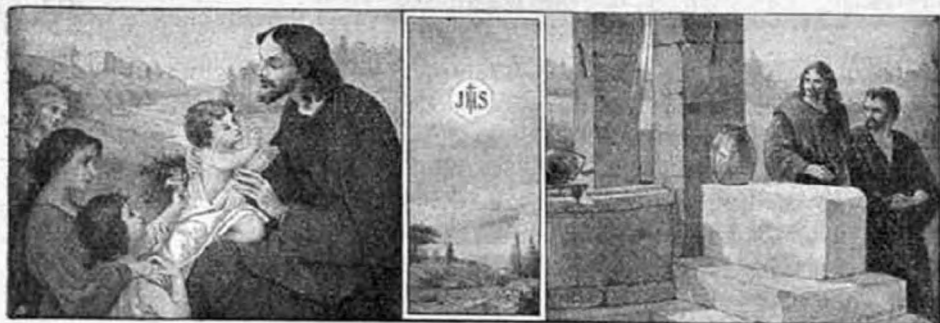
A társulat első tagjai között találjuk *Mária Terézia* királynét. A királyné sajátkezűleg írta nevét a fölvételi lapra. *Mária Terézia* halála után gróf Esterházy Ferenc kancellár a fölvételi cédulát emlékül felajánlotta a székesfehérvári püspöknek.¹ A szentségi Úr Jézus tiszteletének terjesztésében buzgólkodó királyné tagja volt az egri szentségi társulatnak is.

A társulatot szervező püspök búcsukat is eszközölt ki a társulat tagjai részére. VI. Pius pápa 1787. február 3-án a székesfehérvári társulatnak engedélyezett búcsukat, február 6-án pedig ezen búcsukat kiterjesztette az egyházmegyére is. Teljes búcsut nyertek a társulati tagok a fölvétel napján, ha a szentségekhez járultak s az egyház szándékára imádkoztak. Teljes búcsut nyertek továbbá a tagok, ha imaórájukat ájtatos szentségimádásban töltötték s előzetesen a szentségekhez járultak. Töredelmes gyónás és szentáldozás mellett teljes búcsut nyerhettek a tagok április havának első vasárnapján, azonkívül a társulat főünnepén. Teljes búcsut nyertek a tagok haláluk óráján, ha a szentségeket méltóképen fölvették vagy ezt nem tehetvén, töredelmes bánatot indítottak föl magukban. Karácsony, kisasszony, mindenszentek napján, nagy-csütörtökön, úrnapján és ennek nyolcadán hét esztendei és hétszer negyvennapos búcsut nyerhettek a tagok, ha a szentségekhez járultak. Végül hatvannapi búcsut nyerhettek a tagok, ha a társulat miséin, közös istentiszteletein, gyűlésein megjelentek s valami jócselekedetet végeztek, például az irgalmasságnak festi vagy lelki cselekedetét. Ajánlották a tagoknak a körmeneiken való részvételt s az Oltáriszentségnek kíséretét, midőn a legszentebbet a beteghez viszi a pap.² Mindebből élénk társulatnak belélete is. Sok rokon vonást találunk a mai Oltáregyesületek működésével. Főcél mindakettőnél az Oltáriszentségnek folytonos imádása. A társulatnak tagjai a fölvételkor maguk választották ki havi imaórájukat s azt a fölvételi jegyre is rávezették.

A régi hagyományokat újították föl Székesfehérvárott, midőn Cziráky Jánosné grófnő és báró Splényi Paulina buzgólkodására 1861. március 18-án megalakult a székesfehérvári Oltáregyesület. *Timár Kálmán.*

¹ Károly-Nyirák: Emlékkönyv a székesfehérvári püspöki megye százados ünnepére. Székesfehérvár 1877. 175. l.

² Religio 1861. I. félév 253 l.

JÉZUSOM, ÖRÖMÖM

Rovatvezető: DR. SZYLLABA EMIL.

Légy hálás katolikus hitedért!

BEDVES GYERMEKEM, adj hálát az Úr Jézusnak, mert nekünk a kath. vallást adta! Menj elébe még ma vagy holnap a templomba és köszönd meg ezt. Mondd az Úr Jézusnak, mikor ma szentséglátogatást végzesz, vagy holnap szentmisét hallgatsz: «Édes Üdvözítőm! őszintén köszönöm, hogy nem vagyok pogány, sem pedig zsidó vagy nem kath. keresztény; különösen azért köszönöm, mert akkor nem volna Oltáriszentségem!»

Úgy van, Gyermeke, Oltáriszentsége csak a katolikus kereszténynek van!

Ime, a szegény pogányok! Még ma is 900 millió ember pogány. Pedig lám, az Úr Jézus még 1900 évvel ezelőtt hirdette a katolikus vallást; az apostolok és hithirdetők mindenfelé elmentek és tanították az embereket; beszéltek nekik az Oltáriszentségről is. Mégis a törökök hány-szor alakították át istállókká a katolikus templomokat! Oltárainkhoz kötötték lovaikat; azokhoz az oltárokhoz, amelyeken a kenyér színében az Úr Jézus lakott. Milyen vak volt a lelkük! Ahelyett, hogy leborultak volna a mi templomainkban, meggyalázták azokat. Ahelyett, hogy kérték volna a keresztény papokat: kereszteljék meg s azután áldoztassák meg őket, megölték a papokat, szétrombolták a legdíszebb oltárokat és templomokat. S a többi pogány? Sokan közülük állatokat tartanak istenüknek. Beugranak azokba a folyókba, hol az ő «szent» állatuk, például a krokodilus lakik és örülnek, ha ez a «szent» állat harap a húsból. Ó, ha tudnák, hogy az Istent nem mi tápláljuk a testünkkel, hanem épen megfordítva, az Isten Fia adja nekünk a maga szent testét ételül és drágalátos vérét italul! Szegény, szegény pogányok! — Más pogányok

meg bokrokat, csillagokat, a napot, holdat imádják. Nem tudják, hogy kár ezek előtt térdet hajtani. Ha tudnák, hogy maga az ég és föld Ura kész nekik engedelmeskedni az Oltáriszentségben, szívükbe bemenni, ahányszor csak akarják! Ó, ha tudnák, hogy, aki a napot, a holdat és a csillagokat teremtette, minden egyes ember kedvéért lakik a kis szent ostyában: mily más lenne az életük!

Ha pogánynak születél volna, neked is ilyen isteneid volnának és Jézust az Oltáriszentségben nem ismernéd. Pedig, ha Isten akarta volna, épúgy születhetél volna pogány szülőktől, mint keresztény katolikusoktól.

Vagy gondolj a zsidókra. Nincs templomuk, nincs oltáruk. Ahová imádkozni járnak, áldozatot be nem mutatnak. Azért ezeket a házakat nem is nevezzük templomoknak, hanem imaházaknak, zsinagógáknak. Mikor még Jézus nem jött a földre és nem hirdette a keresztény katolikus vallást, legalább élőképeik és jóvendeléseik voltak az Oltáriszentségről. Egyetlen templomuk volt csak, Jeruzsálemben; de ott legalább felhőszlop lebegett a frigszekevény fölött s ez jelentette, hogy velük van az Isten. Mivel azonban haragosan mentek el Jézustól, mikor a kafarnaumi zsinagógában megígérte nekik az Oltáriszentséget, nem is kapták meg ezt az angyali eledelt, nem lettek keresztényekké. Hallottad a bolygó zsidó meséjét? Mikor Jézus a nehéz keresztfával a Kálvária-hegyre ment, egyik jeruzsálemi varga háza előtt meg akart pihenni. Ámde a varga eltaszította, nem engedte a házküszöbén leülni. Ezért a kegyetlen zsidót azzal büntette meg az Isten, hogy itéletnapig folyton vándorol a földön. Gyermekeim, ez csak mese. Ilyen bolygó zsidó nincsen. De az egész zsidó nép bolyong, országról-országra vándorol, szívének nyugtot nem talál. Pedig, ha ismerné Jézust az Oltáriszentségben, megbánná a maga bűneit, megkeresztelkednék, áldoznák és boldognak éreznék magát. De nem teszi meg.

Ó, ha zsidónak születél volna, neked is nyugtalan lenne a szived, te sem ismernéd Jézust az Oltáriszentségben. Pedig, ha Isten akarta volna, épúgy születhetél volna zsidó szülőktől, mint keresztény katolikusoktól.

Ámde még a keresztényeknek sincs mindnek Oltáriszentségük. Az egész földön körülbelül 1500—1600 millió ember van. Akkora szám ez, hogy éppoly kevéssé tudnád megolvasni, mint az ég csillagait. Ebből a rengeteg sok emberből, mint már mondtam, körülbelül 900 millió pogány és zsidó, a többi, körülbelül 550 millió keresztény. De ne gondold ám, hogy minden keresztény templomban lakik az Úr Jézus, a kenyér színe alatt! Ezek a keresztények nem mind katolikusok, hanem csak 260 millió, tehát körülbelül a felük. A többiek majdnem mind nem hisznek az Oltáriszentségben. Milyen üresek az ő templomaik! Ugy-e

bár, mit használ, ha még oly szépek, ha márványból lennének is és tele arannyal — de nincs bennük Jézus? Épen olyan az ilyen templom, mintha neked az Úr Isten menyországot adna, azonban ő maga nem lenne benne. Ó, ha nem katolikus kereszténynek születnél volna, te is ilyen üres templomba járnál s a másvilágon olyan helyet kapnál, ahol nincsen Jézus? Ugy-e bár, a kárhozát! Pedig ha Isten akarta volna, épúgy születnéél volna nem katolikus szülőktől, mint keresztény katolikusoktól.

Örülj tehát gyermekem, hogy az a vallásod van, amelyet Jézus adott az embereknek! Kérd az Úr Jézust, hogy minden ember katolikussá legyen s őt az Oltáriszentségben ismerje és magához vegye. Tégy úgy, mint a jó gyermek, kinek testvérei ismerni sem akarják jó atyjukat. Az ilyen gyermek csak annál jobban szereti az atyját és így szól hozzá: «Édes atyám, testvéreim helyett is akarom szeretni!» Szeresd Jézust az Oltáriszentségben a pogányok, zsidók és nem-katolikus keresztények helyett is, vedd őt magadhoz minél többször — helyettük is. Jézus szívesen menne be szívébe, ha hinnének benne és szeretnék őt. Mondd az Úr Jézusnak: «Ime, az én szívem nyitva áll neked: jer be, mikor mások nem ismernek és lelkükből kizárnak!»

EUCHARISZTIKUS SZÖVETSÉGEK.

Szövetségi érem.

QÁR jó előre megsúgom nektek, gyermekeim, azt a nagy örömünket, hogy szeptembertől kezdve külön szövetségi érmünk lesz. Már nagyon sok helyről kérik, de majd csak augusztusban lesz készen. Egyik oldalán Oltáriszentség lesz, a másikon pedig szent Tarzicius, ki 14 éves korában vértanúságot szenvedett az Oltáriszentségért, őt választjuk majd védőszentül. Fehér kis szalagcsokron fogjuk a mellünkre tűzni, ha valahol körmeneten részt veszünk, hadd lássa mindenki, hogy szövetségi tagok vagyunk. Bizony nagyon gyönyörű lesz az érem és nagyon olcsó. Csak spóroljatok, hogy szeptemberben mindenki megvehesse magának.

* * *

Budapest. Úrnap után következő vasárnapon az Örökimádás templomban úrnap körmenet volt, melyen a gyermekszövetség is részt vett. Mi nyitottuk meg a körmenetet. Százhatvan fiú és százkilencven leány vett részt. Elül a fiúk mentek katonás rendben, utánuk pedig a leánykák fehér ruhában. Mindenkinek a mellén fehér selyemszalagon érem függött. Persze ez az érem még nem volt a mienk. Még gyönyörű kis zászlónk is volt az Oltáriszentség és Jézus szívének képével.

Olyan szép volt, hogy érdemes lett volna lefotografálni. De majd más esztendőben meg is tesszük.

Szolnok. Itt is megalakult a gyermekszövetség; 47 tag van. Udvözöllek gyermekeim és csak legyetek buzgók!

Nyítrán Rektory Gyula és Greschner János főtisztelendő urak alkítottak hatalmas szövetséget. 115-en vannak. Isten hozott benneteket! Mennyi öröme lehet a jó Jézusnak lelkes buzgóságokban!

Nagyvejke (Tolnamegye). Csak rajta, gyermekeim! Örülök, hogy tagjai lettetek a szövetségnek.

Muzslán már megint jelentkeztek új tagok. Nagyszerű! Bizony megint kimegyek hozzátok, ha meghívtok. A vakációban el ne feledkeztek a tagsági imáról és a szentáldozásról!

Taszár. Isten hozott kedveseim. Csak szerezzetek még sok tagot!

Kenderes. Nagyon helyes, gyermekek, csak lépjétek be minél többben, szeretném, ha a jövő kis újságban újra írhatnék új tagokról.

FESLŐ BIMBÓK

Fekete galambból fehér galamb.

(Folytatás.)

Ó ÉN ÉDES JÉZUSOM! Míg végre megtaláltalak! Kis koromban Józsi öcsémmel azon búsultam, mikor leégett a házunk: hogy hol fogunk ezután ebédelni. De most már tudom, hogy kedvesebb, drágább mindennapi eledel is van, mint a testi ebéd. Ezt pedig kinek köszönhetem? A jó Isten utai kifürkészhetlenek! Hildegard kisasszony volt az eszköz, mely által megértétt. Egyszer szüleim több hónapig tartó messze útra tértek és engem otthon hagytak a kisasszonnyal. Józsi akkor már városban járt iskolába. Hilda kisasszony igen unta magát és unalmában az ispánékhoz járt esténként. Míg én kint játszadoztam a csirkékkel, kacsákkal, ő bent beszélgetett a nagyon vallásos Kati néniel. Néha a plébános úr is beállított egy kis beszélgetésre az ispán családdhoz és Hildegardnak apróra elmagyarázta szent hitünk tanait. A vége a dolognak az lett, hogy Hildegard a katolikus vallásra tért. Ekkor velem is többet kezdett foglalkozni, azaz a kath. hittant nekem is alaposan meg kellett tanulnom. Nemsokára együtt jártunk mindennap a kis falusi templomba. Keserű könyveket hullattam, mikor megvilágosodott előttem, hogy milyen volt az én első áldozásom! Alig gondoltam az Úr Jézusra, csak a ruhámra! De most már tudtam, ki Ő

és mennyire meg kell becsülni azt az isteni eledelt, melyet nekünk nyujtani kegyeskedik! Az volt a főgondom, hogy megtisztítsam a lelkemet. Tiszta és hófehér legyen, mikor az Úr Jézus lakást vesz benne. És oly tükörben nézegettem magamat, mely a lélek hibáit tüntette föl.

Mikor szüleim hazatértek, megint nagy csend borult a házra, mert anyám súlyos betegséggel küzdött éveken át. Én félretéve féltékenységemet, szent hitünk vigasztalásait iparkodtam a lelkébe csepegtetni.

És sikerült! A legnehezebb dolog, ami létezik, sikerült. Egy lelket a pokol, a hitetlenség karmaiból megmenteni! Mily boldog voltam.

No de már be kell fejeznem e történetet. Jószíval sokszor nevetünk még azon, mint sirdogált ő egykoron, hogy «hol fogunk holnap ebédelni?»

Most már ő se ezen busul. Hiszen a jó Isten oly bőkezű és mindenkiről gondoskodik. Hanem a mindennapi lelki kenyér, az az ő fő gondja és vigasztalása. Hiszen pap lett. Boldog, ujjongó szívű, mosolygó szemű fiatal pap, kinek szelid dallamos szavára leszáll az Úristen az égből, hogy «ebédünk» legyen. Ekkora szeretet, ekkora! Nem csoda, ha sokan az ő szűk, kicsinyes, hideg szívükkel meg nem értik.

Ó uram, adj nekik több világosságot és az örök szeretet fénye melegítse, derítse föl szívük hidegségét és eszük sötéttségét.

Dr. T. Lászlóné.

A jótett jutalma.

P... községben történt, hogy egy gazdag ember fia a falusi tóra ment csónakázni. Közben a csónak felborult s a fiú a vízbe esett. A falusi gyermekek nem sajnálták, sőt örültek rajta, mert a gazdag gyermek sokszor kinevette, kicsúfolta őket. Már-már elmerült, mikor a falu árvája odajött s látva a veszedelmet, nem habozott, hanem utána ugrott. Szerencsésen kiementette.

Azalatt egy gyermek elszaladt a kastélyba a fiú apjáért, ki nem-sokára megérkezett. A fiú elmondta apjának, miként mentette meg őt az árva gyermek. Jutalmul a gazdag ember fiának fogadta s az ő fiával együtt neveltette.

Az eucharisztikus tagok is sok gyermek lelkét megmenthetik a szorgalmas taggyűjtéssel. Ne csak másokat buzdítsunk, hanem mi is tegyünk eleget szövetségünknek. A jutalmat nem a földön, hanem az égben nyerjük el.

Közli: Pataki Irén,

a «Gyermekek euch. Szövetségé»-nek tagja.

Mikor voltam a legboldogabb?

A következő történetet különösen azoknak a gyermekeknek szeretném elmondani, akik szeretnek örülni és akik szeretnének vidámak és boldogok lenni. Az 1911-ik évben ez valóban megtörtént. Hát ugyan mi történt? A tanító úr már elfáradt az iskolában és hogy maga kissé pihenessen, azt mondta az iskolásoknak: Fiúk, elő az irkátokkal! És mindenki beleírja most az irkájába, hogy mikor volt a legboldogabb! A fiúknak szokatlan és váratlan volt a tanítónak ezen feladványa. Hozzáálltak tehát a munkához. Majdnem mindenki mást írt, hogy mikor volt boldog. Az egyik fiú azt írta: «Akkor voltam a legboldogabb, amikor még nagyon pici voltam.» (Hogy miért, azt nem tudta vagy nem merte leírni.) A másik fiú pedig így írt: «Akkor voltam a legboldogabb, amikor még élt édesanyám, mert nagyon jó volt hozzám». Egy harmadik ezt írta az irkába: «A legboldogabb akkor voltam, amikor Máriacellbe mehettem». (Máriacell híres búcsujáróhely a boldogságos Szűz tiszteletére Ausztriában.) Végül fölemlíttem, hogy egy negyedik fiú pedig ezt írta: «A legboldogabb mégis akkor voltam, mikor először járultam a szentáldozáshoz, mert akkor az Úr Jézust fogadtam be szívembe!»

Mit gondoltok és ítélték kis testvérek, ki felelt meg legsikerültebben a tanító kérdésére? Rátok bízom a feleletet. Én csak annyit akarok mondani, a szentáldozás alkalmával örül és boldog a mi szívünk. Ilyenkor nyugodtak és jók vagyunk, mert az Úr Jézus lakik bennünk. Ilyenkor örülhetünk csak igazán, mert a jó Jézus szívünk vendége, lelkünk lakója. Szerezzünk hát magunknak sok ilyen szép és boldog napot. Menjünk el gyakran az édes Jézushoz az Oltáriszentségben. Minél gyakrabban vesszük őt magunkhoz, annál örömteljesebb a mi életünk.

Közli: *Pali bácsi.*

Halló, itt az igazgató bácsi beszél! És pedig hozzátok gyermekszövetségi tagok! A nyáron sokat játsszatok és lapdázatok, de kerüljétek azokat, kik rosszat beszélnek.

Magatok soha rosszat ne beszéljétek!

Egy gyermekszövetségi tag nem verkedik.

Nemcsak vasárnap fogsz szentmisére menni, hanem hétköznap is látogasd meg többször az Úr Jézust. A szentáldozást ne hanyagold el. Ha nyáron idegen faluba vagy városba mész nyaralni, csak menj bátran áldozni és ne szégyeld magad, mert Isten angyalai csodálják bátorságodat. S minő boldogság lesz az, ha jó példád másokat is az Úr Jézushoz vezet. — Pá! Jól mulassatok!

Röptében a nagyvilág körül.

Euch. triduum és szentségi körmenet. Oltáregyleti Örökimádás-templom idén is megtartotta szokásos triduumát az Úrnapot követő napokon. P. Soós karmelitaatya beszélt a gyakori szentáldozásról. A hívők egészen megtöltötték a templomot és tömegesen járultak a szentáldozáshoz. A triduum az idén a szokottnál sokkal fényesebben zárult. A szentségi körmenet nem akart ismét a zárda falai közé szorulni, hanem kiment az utcára. Szép idő kedvezett az Oltáriszentség e diadalának. Csak az Örökimádás-templom egyesületei vettek részt s mégis nagyarányú volt, jeléül annak, hogy az Örökimádás erősen vonzza magához a lelkeket. Végtelenül bájos volt a kis leánykák hosszú sorozata fehér ruhában, fátyolban, kis zászlókkal s felülmulhatatlan komoly lejtkekkel. Az oltáregyesületi hölgyek élén ott láttuk Pallavicini öexcellenciáját is. Négy oltár volt felállítva, amelyeknél a központi szeminárium énekkara énekelt gyönyörű quartettet. A legméltóságosabb Oltáriszentséget fényes asszisztencia kíséretében Kanter Károly oltáregyleti igazgató, praelatus vitte. Köszönetet mondunk mindazon jó lelkeknek, kik ajándékaikkal és munkájukkal díszessé igyekeztek a körmenetet tenni. Az Úr Jézusnak cselekedtek!

«Nézd e lángoló szívet.» Mióta e szavak elhangzottak az Úr Jézus ajkáról Alacoque Margíthoz, mindinkább több szív, több lélek hódol Jézus szentséges Szívének. E szent Szív lángjai mindinkább több keresztényt gyujtanak szeretetre, buzgóságra. Erről tanuskodnak azok a fényes Szent-Szív körmenetek, melyek június elején lefolytak. Nagyszombat, Kalocsa már számtalan hosszú évek óta tartják fényes szent szív körmeneteiket. De Jézus keres magának új gócpontokat is, hogy szent Szívének diadala folyton terjedjen és növekedjék. Ilyen a csallóközi magyarság számára *Duna-Hidas*, melynek románstílusú Jézus Szíve temploma az idén sok embert vonzott maga köré. A *budapesti* Jézus Szíve körmenet pedig igazán nagy esemény volt. Az a vigasztaló tanulság melengette az ember

lelkét, hogy Budapesten is van katolikus férfivilág. Alig egy pár napja láttuk szemünk előtt ellépni a besnyői zarándoklat 3000 katolikus férfiát s most ismét beláthatatlan sora vonult el előttünk a gyertyát tartó és hitvalló férfiaknak. Ezt a hódítást Jézus Szive az Oltáriszentségből tette.

Fényes Jézus Szive ünnepről tudósítanak bennünket *Andocsról* (Somogym.) is, ahol 4—5 ezer ember nyitotta meg szívét az Úr Jézus dicsőítésére.

Az ünnepre a hívek közül nagyon sokan szentgyónást és áldozást is végeztek.

Vidékről egész processziókban zarándokoltak el a lelkek, hogy új erőt és szeretetet mérítsen a «szeretet kiapadhatatlan forrásából».

Ezen a napon két szentbeszéd is volt. Az ünnepi körmenet pedig délután lett megtartva, amelyet a ferencrendi ház másodfőnöke vezetett. Az ünnepséget litánia és áldás zárta be, mely után szeretettől megittasult erővel tért ki-ki hajlékába, hogy a szentségi Szív tüzetől fölgyuladva tovább folytassa napi munkáját, kialakítsa önmagában a tiszta, munkás, áldozatos Jézus Szívének hű képmását.

Eucharisztikus értekezlet Pozsonyban. Különös fényt és jelentőséget adott a június 9-én tartott pozsonyi euch. papiértekezletnek dr. *Csernoch János* hercegprimás jelenléte. Százötven pap jelent meg az értekezleten, mely a kapucinusoknál folyt le. Budapestről fentjártak *Hanauer A. István* központi igazgató és *Kanter Károly* oltáregyl. igazgató. A központi igazgatón kívül *Ernyey Lajos* modori esperes-plébános és *Czajkowszky Evariszt* lovag pozsony-virágvölgyi plébános, továbbá dr. *Kereszty Viktor*, *Szűcsy Géza*, dr. *Babura László* és *Boll János* tartottak praktikus témákról előadásokat, melyeket élénk eszmecsere követett. A hercegprimás kegyes érdeklődését ezen értekezletek után mi sem bizonyítja jobban, minthogy minden értekezlet tárgysorozatát be kívánja magának mutatni.

Kanosszába! Sokszor visszatérő história IV. Henrik német-római császár kanosszai útja. Államfő lehet talán olyan hatalmas, hogy Isten egyidőre számúzi országából, de nincsen olyan hatalmas, hogy Isten nélkül képes volna uralkodni. Az aztán a szerencsések közé tartozik, aki — mint IV. Henrik — megtalálja a bűnbánat útját. Így járt most — bár öntudatlanul — a francia köztársaság. Számúzte az egyházat. Számúzte az Isten. Most azonban azt a rövid hírt hozták az ujságok, hogy Poincare elnök a francia hadsereg züllött viszonyainak megszüntetése céljából visszaállítja a katonai lelkészeket. Csak a hit, az erkölcs, Isten tudja a francia hadsereg régi nevét visszaszerezni. Vajjon elég lesz-e csak a hadseregnél?

EGYESÜLETI ÉLET.

Választmányi ülés volt május 19-én az oltáregyesület budapesti palotájában, melyen Kántor Károly igazgató és örgrói Pallavicini Edéné elnöknő elnököltek. Jelenvoltak Mária de Jerusalem alelnöknő, továbbá Felmayer Vilma, Ghyczy Ida, özv. Heinrich Ferencné és báró Vécsey Eszter választmányi hölgyek.

A jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után emelkedett hangon emlékezett meg az igazgató szent Paszkárról az oltáregyesületek védőszentjéről, kinek emlékét az egyház május 14-én ülte. Majd a kiállításra tekint vissza nagy lelki örömmel. Szívből jövő köszönetet mond az Elnöknő őexcellenciájának, a zárda-főnöknőnek és apácáknak, úrnőknek és mindazoknak, kik fáradhatatlan munkájukkal és áldozatkészségükkel hozzájárultak a kiállítás fényes sikeréhez. Különösen kiemeli az igazgató a finom izlést, mely a szövetek megválasztásában és a kidolgozás módjában nyilvánult meg. E téren első-sorban a főnöknő anyát illeti az elismerés. Vidéki egyesületek bátran jöhetnek ide a központba izlést tanulni. Nagy öröme is szolgált az oltáregyesületnek, hogy a váci és esztergomi oltáregyleti igazgatói és elnökei megjelentek a megnyitás ünnepségén.

Nagy kitüntetés és öröm volt az oltáregyesület számára dr. Csernoch János hercegprímás kegyessége, mely-lyel személyesen nyitotta meg kiál-

lításunkat. Szavai mély benyomást tettek a jelenlevőkre és buzdításul szolgáltak az úrnőknek felemelő munkájuk tovább folytatására. Az oltáregyesület igazgatója külön is megkeresi az alkalmat, hogy az oltáregyesület hálóját a kegyelmes úr elé juttassa. Örömmel konstatálja az igazgató, hogy sok új tag jelentkezett a kiállítás alatt. Azután beszámol az igazgató a maltai eucharisztikus világkongresszus felemelő benyomásairól, üdvözlét hoz az úrnőknek és az oltáregyesületnek Mária La Salette anyától, ki a budapesti főnöknői tisztet a rómaival cserélte fel. Alkalma volt az igazgató urnak Vanutelli bíborosnál tisztelegni és kifejezni a budapesti oltáregyesület ragaszkodását a római központhoz, meglátogatta Laurenti új igazgatót is.

Örömmel hallgatja a választmány az igazgató ajkáról, hogy a pápa felgyógyulása általános hálaérzetet váltott ki a keresztény világ szívéből. Különösen Róma ujjongott és a Szent Péter templomban tartott hálaadó-istentiszteleten 70.000 ember vett részt. Azután jelenti az igazgató, hogy nálunk az úrnapi az idén csütörtökön lett megülve. Az oltáregyesület a belvárosi templom körmenetén vett részt az igazgató vezetésével. Az Örökimádás-templomban eucharisztikus triduum volt az úrnapi követő három napon át, melyeken P. Soós kármelitaanya

beszélt a gyakori szentáldozásokról. Sokan járultak a szentáldozáshoz.

Jóleső hír Lakatos Mór minorita tartományi főnök, oltáregyesületi helyi igazgató jelentése, hogy az aradi oltáregyesület csatlakozik a budapesti központhoz. Lakatos Mór tartományi főnök szíves szavakkal hívja meg Káner Károly igazgatót az aradi oltáregyesület zászlószentelésére, mely talán mindjárt alkalmul kínálkozik arra, hogy a központi igazgató megkérje a csanádi egyházmegye főpásztorát, dr. Glattfelder Gyula püspököt oltáregyleteinek egységesítésére.

Végül hálás köszönetet mond az elnöklő igazgató a választmánynak az egész évi fáradságáért és tisztelettel kéri az úrnőket, hogy nyári pihenőjük és üdülések közepette se feledkezzenek meg az oltáregyletek terjesztéséről és gyámoltásáról.

A gyűlés imával ért véget.

A dunaföldvári oltáregylet ez évben, május hó 26—30-ig tartotta lelki gyakorlatait. Lelkivezetőnek P. Zadravec István hittudományi tanárt, a gyöngyösi szent ferencrendi zárda helyettes házfőnökét nyertük meg, ki e felette fontos megbízásának nemes ambícióval felelt meg. Fáradozását valóban siker koronázta. Mélyen szántó, szívet-lelket megindító remek beszédeivel sokat lendített hallgatóinak lelki megújho-

dásán. A kegyelem három napján, reggel és délután szinte zsufolva volt a szent ferenciek temploma ájtatoskodókkal. Az irgalom helyeit, a gyónószékeket is sűrű egymásutánban hagyták el a bűnbánó lelkék. A kevésbé buzgó tagok és hívek közül is sokan meggyóntak. Ezen öröndetes eredmény koronája volt Jézus szent Szíve ünnepének reggelén a magasszárnyalású befejező buzdító szentbeszéd és közös szentáldozás. Megható percek voltak azok, midőn az egész Oltáregylet, élén szeretett elnöknőjével özv. Brúzer Mihálynéval és sok hívő példás áhitattal szívébe zárta az örök Szeretetet kenyerét az ideiglenes megelégedés és az örök boldogság biztos zálogát. Visszagondolva a sok lelkielvezetést, üdvös eredményt nyújtó napokra, az apostolokkal szinte kényszerülünk bevallani, felkiáltani: «Nem lehet, hogy amiket láttunk és hallottunk, ne beszéljük». Isten fizesse fáradhatatlan lelkivezetőnk buzgalmát!

Gróf Cziráky Jánosné oltáregyesületi alapító elnöknőért június 6-án volt szentmise az Örökimádás templomban. Az igazgató úr halaszthatatlan távolléte miatt — nagy sajnálatára — nem mondhatta személyesen e kegyeletes szentmisét. Az áldott lelkű úrnő emléke sohasem fog elhalványulni az oltáregyesületi tagok szívében!

Telefon-pósta.

Sajtóhiba. A 6. szám 165. oldalán 54 biboros helyett: 5 biboros olvasandó.

KIMUTATÁS

1913. február havi tagdíjak.

Madaras Józsefné terjesztőnő által: Svarzl Józsefné 4 k., Sruzenwerter Ignácné 4 k., Proker Károlyné 2 k., Vándrák Lászlóné 2 k., Madaras Józsefné 10 k., Brauch János 10 k., Lorenz Adél terjesztőnő által: Barabás Adrienne 2 k., Szalay Gizella 4 k., Vézinger Ilka 20 k., Lorenz János 1 k., Lorenz Mária 1 k., Lorenz Adél 2 k., Gervay Luiza terjesztőnő által: özv. Koller Raimundné 4 k., Dvorzsák Ignác 2 k., Hofhauser Erzsébet 2 k., özv. Szlávik Józsefné 2 k., dr. Kakucsy Györgyné 2 k., Herfort Irén terjesztőnő által: Szarka Józsefné 1 k., özv. Kása Andrásné 1 k., Manterer Györgyné 40 f., Rojtsik Józsefné 1 k., Lerchner Mátyásné 1 k., Baumann Ferencné 4 k., Hegedüs Mária 1 k., Udvary Istvánné 1 k.; Balonyi Ilona terjesztőnő által: Freckay Irén 2 k., Freckay Izabella 4 k., Rákóczy Ferencné 5 k., báró Mühlen Gusztávné 4 k., dr. Herald Ferencné 4 k., Hazslinszky Ilona 2 k.; tárkányi tagoktól 7 k. 94 f., Radomaky Mihályné Rákosszentmihály 2 k., özv. Horváth Györgyné 1 k., szent-eleki tagoktól 68 k., szombathelyi tagoktól 31 k. 12 f., Mitskó Ferencné 2 k., Mitskó Emilia 2 k., Berger Borbála 1 k., Benska Jánosné 2 k., Szmolen Anna 2 k., Mustos József Veszprém 1 k., Royer Károlyné 50 f., özv. Feleky Rezsőné 10 k., Feleky Géza 20 k., Bach Jánosné 2 k., Popovics Istvánné 2 k., Olasz Mariska 2 k., Horváth József 2 k. 40 f., Horváth Józsefné 2 k. 40 f., Tőry Emilia 10 k., Kassa egyházmegyéből 355 k., Székely Miklósné 3 k., Rabits Erzsébet 40 f., Huber Mari 1 k., Várgede, Balogfala, Kerekgede és kisgömöri tagoktól 89 k., Szabó Kálmánné Várgede 2 k., Frits Etelka Várgede 2 k., özv. Barna Jánosné 4 k., Jánossy Olga 2 k., Spissitz Erzsébet 3 k., Lindmayer Anna 2 k.

1913 március hóban befolyt tagdíjak.

Imre Ágnes 2 k., Deli Erzsébet 1 k., Siberna Julia 2 k. 40 f., pécsi Oltáregyesületől 50 k., Erdőlaki O. E. tagoktól 8 k., Meiszner Emilné 2 k., Kicher Zsuzsanna 2 k., Huszti Istvánné 2 k., Troppa Emma 2 k., Simon János 1 k. 50 f., Simon Jánosné 1 k. 50 f., Nagy Ferencné 2 k., hédervári tagoktól 17 k., özv. Császlóczy Erzsébet 5 k., Esztergomi Mihályné 2 k., Veszprém Józsefné 1 k., Weidner Diesel Ernőné Oravicabánya 2 k., Horváth Malvina 50 f., Gajáry Ödönné 10 k., Miklin Emma 24 f., Gergen Margit 4 k., özv. Hartmann Jánosné 4 k., Paulus Teréz 2 k., Paulus Józsa 2 k., Zimmermann Márta 1 k., Mary Williams 2 k., Armande Chellard 1 k., Josephine Fiard 60 f., Lévy Gyula 2 k., Lévy István 2 k., Lévy Béla 2 k., Szentpáli Juszti 1 k., Pajer Erzsébet 1 k., Gázder Józsefné 1 k., Lengyel Anna 1 k., Molnár Pálné 1 k., Gáspár Julianna 40 f., Kovács Julianna 1 k., Vojcsik Jánosné 50 f., Varga Mária 2 k., Kassa egyházmegyei tagoktól 50 k., Tomory Erzsébet 50 f., özv. Porpáczy Mihályné 2 k., özv. Holdonner Orbánné 5 k., Molnár Verona 20 f., özv. Tichy Józsefné 10 k., özv. Szentiványi Sándorné 2 k., Lévy Tamásné 1 k., Nagy Andrásné 1 k., Öhlsléger Sámuelné 50 f., Öhlsléger Anna 50 f., Pongrácz

báróné 2 k., Prasznovszky Gézané 10 k., Sas Pálné 3 k., Svaier Julia 2 k., Svaier Aranka 2 k., Fleischer Erzsébet 1 k., nagy-cétényi tagok 50 k. 82 f. Dörfler Janka, 2 k., Balonyi Ilona terjesztőnő által : Bognár-Mária 1 k., Rózsa Katalin 1 k., Buttykó Irén 2 k., báró Riedel Zdenkóné 2 k., összesen 6 k. ; Kümpler Gézané terjesztőnő által : Becker Ferencné 4 k., Schmidt Józsefné 4 k., Szigeti Józsefné 1 k., Marjai Károlyné 6 k., Miskolczy Gyuláné 6 k., összesen 21 k. ; Herfort Irén terjesztőnő által : Sallay Istvánné 2 k., Pruscha Irma 1 k., György Lászlóné 1 k., Akszmann Jánosné 1 k., Posselt Józsefné 2 k., összesen 8 k. ; özv. Laub Jánosné terjesztőnő által : özv. Tamássy Ferencné 2 k., özv. Szantner Zsigmondné 2 k., összesen 4 k. ; Hermann Lászlóné terjesztőnő által : Novák Márton 4 k., özv. Schmalhofer Ferencné 2 k. ; Haász Emília terjesztőnő által : Haász József 4 k., Várossy Józsefné 6 k., összesen 10 k. ; Unger Teréz 30 f., Stranzl Jozefa 30 f., Puichl Mária 30 f., Schatz Teréz 30 f., Gerger Paula 30 f., Hévey Ida 2 k., Weiss Berta 1 k., Kristanits Jánosné 2 k., Klímm Antalné 1 k., Pozsay Mária 1 k., özv. Bodoky Lajosné 4 k., Sztahurszky Lászlóné 24 f., Bakos Jánosné 2 k., özv. Kajlinger Mihályné 2 k., Nagy Istvánné 2 k., özv. Bujtás Ferencné 3 k., Féja Istvánné 6 k., Hajósy Ida 6 k., Német Mihályné Dunapéntek 2 k., Bezó Jánosné 2 k., özv. Onódy Erzsébet 40 f., Takács Gizella 4 k., Takács Karolin 2 k., Schumichrast Józsefné Nemesujfalu 1 k., özv. Ohujec Julianna 1 k., Möller 84 f., özv. Rácz Károlyné 1 k., Rausch Ferencné 2 k., Schmiebauer Henrikné 2 k., Szombathely egyházmegyei tagoktól 426 k., Lipp Karolina 1 k., Schuller Terézia 1 k., Kendei O. Cs. tagoktól 32 k. 64 f.

Az 1913-ik évi kiállítás után 170 templom és kápolna részesült a budapesti központi Oltáregyesület adományaiban.

8 kehely paténával.	65 alba.
11 kehely paténával és csillaggal és kanállal.	37 karing.
33 ciborium.	23 ministering.
7 monstrancia.	279 humerále.
15—18 custodia és olajtartó.	330 corporale.
25 füstölő tömjéntartóval.	424 purificatorum.
7 szenteltvíztartó hintővel.	740 lavabo.
62 oltárgyertyatartó.	138 palla.
2 pár gyertyatartó tabernaculumra.	7 oltárterítő.
5 oltárlámpa.	2 áldoztatókendő.
3 ámpolna tálcával.	6 cingulum.
19 missale romanum.	29 fehér kazula.
16 missale defunctorum.	9 fehér ünnepi kazula.
6 kánontáblakészlet.	16 vörös kazula.
8 pacificale.	3 vörös ünnepi kazula.
1 pulpitus.	15 viola kazula.
4 tabernaculum.	2 viola ünnepi kazula.
11 mennyezet.	44 zöld kazula.
1 zászló.	2 zöld ünnepi kazula.
2 ostyasütővas vágókkal.	17 fekete kazula.
	21 fehér pluviale.

10 fekete pluviale.	2 vörös pluviale.
9 viola pluviale.	1 discos.
6 stóla.	15 velum.
8 dupla stóla.	8 ciboriumköpenyke.
24 felonion.	11 busza.
2 fekete dalmatika.	21 miniszterruha.
1 teljes zöld ornátus.	

A budapesti központi Oltáregyesület kiállítására 1913-ban beküldött adományok.

I. Ajándékoztak : Ft. Reviczky Aladár C. M. 2 monstranciát, 1 ciboriumot, 1 öröklámpát; a szentgellérthegyi-uti irgalmasnővérek főnöknője 1 kelyhet; Cziráky-Almássy Erzsébet grófnő 1 ciboriumot; Cziráky Luiza grófnő 2 kazulát és csipkét; kakucsí Liebner Józsefné 1 kazulát; Reiner Irma 1 kazulát és 2 dalmatikát; Eberling Józsefné 1 kazulát; Felmayer Vilma 1 kazulát; özv. Riegler József Edéné 1 kazulát; özv. Kövér Kálmánné stallákat; özv. Stiepek Pálné vásznat és csipkét; Guzikovszky Stefi horgolt csipkét; Vlasits Mária csipkét; Uitz Irma csipkét; Baross Paula csipkét; Piros Endréne csipkét; Horváth Antalné csipkét; Savary Irma csipkét; Zubriczky Józsefné csipkét; Berger Gizella 1 albát és csipkét; Adler Rác Antalné albára való fodrot; Por Vilma és Metz Irma csipkét; Studniczky Mária csipkét; Abendhauser Mária apró fehérneműt.

II. Varrtak és himeztek, vagy horgoltak : Rabolt Margit, Heger Cecilia, Karriéné Sarolta, Görgy Feri, Bauer Antalné, Fischer Róza, Ragányi Gézané, Kócs Margit, Szilágyi Ákosné, Hellebronth Berta, Peringer Mária, Kerekes Istvánné, Reiner Irma, Bacsinszky Mária, Mlle Burdet, Balla Lászlóné, özv. Payr Lajosné, Turóssy Anna, Altdorfer Mária, báró Luczinszky Henrikné, Mlle Burdet, Madara, Józsefné, Jekelfalussyne, Haászne-Schober Ilona, Haarer Gyuláné, Freisz Károlyné, Mlle Burdet, Kovács Vilmosné 1—1 kazulát; özv. Aigner Gyuláné, Holma Mária 1—1 pluvialét; Aigner Anna 1 mennyezetet, 1 kazulát, 1 stólát; Tausch Hermin 4 albát, 36 vállkendőt; Hámor Józsefné, Röck Ilka, Marjay N., Novák Mártonné 1—1 albára való fodrot; Cziráky-Almássy Erzsébet grófnő, Györy Teréz grófnő, Felmayer Vilma, Kraemmer Gézané, gróf Hunyady Béláné, gróf Csekonics Endréne, özv. gróf Wenckheim Frigyesné, gróf Zichy Béláné, özv. Heinrich Ferencné, Murmann Alexandra, Tihanyi Béláné 12—12 karinget vagy albát; Ábrahám Györgyné 4 tucat karinget; Schelly Irma 12 ministeringet, Zubriczky Józsefné 6 karinget.

(Folyt. köv.)

Szerkesztő: Dr. Tiefenthaler József.

Női kézimunkákhoz szükséges hímzőanyagok nagy választékban legolcsóbb árban kaphatók. — Képes árjegyzék bérmentve. — Intézeti és iskolai szállítók.

BERGER ÉS FEISZINGER
Budapest, IV., Korona-utca 4. szám. ☒